

ELS GOIGS DEL PRIORAT (I)

[TEXT] Mossèn Joan Roig i Montserrat

En les nostres latituds la majoria de gent sap què són uns goigs, moltes persones n'han vist o n'han tingut algun full a les mans. Qui no ha cantat els goigs de Siurana, de Consolació o de les Pinyeres en els respectius aplecs? Però també cal dir que moltes persones saben ben poc o gens de la incidència dels goigs en la nostra cultura, en la nostra llengua, en la religiositat popular de Catalunya.

Aquestes composicions poètiques, vives a tots els Països Catalans i prodigades en aquests característics fulls volanders ja des dels inicis de la impremta, tenen el seu origen en una advocació mariana avui pràcticament desconeguda: la Mare de Déu dels Set Goigs, o de tots els Goigs. Si venerem la Mare de Déu dels Dolors, de l'Alegria o de l'Esperança, per què no l'hem de venerar en els grans goigs o alegries que va tenir en aquesta vida mortal? O sigui, per l'Anunciació de l'Àngel, el Nadal, l'Adoració dels Reis, la Pasqua, l'Ascensió al cel, la Pentecosta i la seva Assumpció al cel. A les acaballes del s. XVII encara trobem deixes testamentàries per tal de fer celebrar misses en honor de santa Maria dels Set Goigs. Però les modes capgiren tantes coses que, sovint, n'hi ha que desapareixen, i aquesta advocació de la Mare de Déu avui és totalment desconeguda, encara que també cal dir que una devoció ben arrelada al cor del poble no s'esborra ni s'esvaeix fàcilment. L'advocació amb els textos d'una missa pròpia, amb la reforma litúrgica del concili de Trento, desapareixen dels missals i breviaris a tota l'església de tradició romana, però a les terres de parla catalana i a alguns llocs d'influència van romandre en "els goigs" com una bella lloança nostrada a la Mare de Déu que, amb el temps, es féu també extensiva a les advocacions de Jesucrist i dels sants. L'estrofa usada tradicionalment en la majoria d'aquestes composicions és l'anomenada de *dansa*, de la literatura occitana tan agermanada i lligada a la nostra: una entrada de quatre versos, el tercer i el quart de la qual són la *retronxa* o *recoble*, que s'anirà repetint després de cada una de les cobles de sis versos que hi ha en un nombre no inferior a set, evocant l'origen en els set goigs marians; la composició

acaba amb una altra estrofa de quatre versos que s'anomena *tornada*.

La presentació és, en la majoria, tan característica com inconfusible: un foli prolongat presidit per un gravat - una xilografia o un dibuix - de l'advocació, amb algun motiu ornamental a banda i banda, text a dues o tres columnes, separades de vegades per un element decoratiu anomenat *corondell*. Al peu del text poètic hi ha els versets i l'oració com una reminiscència del seu origen litúrgic; des de mitjan segle XX s'hi acostuma a incloure-hi la partitura musical. Tota la composició queda emmarcada en una orla tipogràfica, xilogràfica o dibuixada.

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE MONTSANT

venerada a la seva ermita de la Parròquia d'Albarca, Arquebisbat de Tarragona.

De la Serra on sou posada, mostreu vostre poder gran: sigueu de tots advocada, Verge santa de Montsant.

Vostra imatge col·locada està sobre la muntanya, entre les altes d'Espanya és amb raó anomenada; de lluny terra és avistada i, del mar, pel navegant ...

Perquè vós, Verge fornosa, mai no estésiu amagada, sou en muntanya elevada mostrant-vos miraculosa, des d'on mireu piadosa els de prop terra i distant ...

És per cert ben declarada la causa que esteu aquí: puix un bou vos descobrí ja desjuntat de l'arada i prop d'alzines trobada pel qui estava amb ell llaurant ...

Els d'Albarca amb alegria vingueren en processó per fer veneració a l'emperadriu Maria, i amb profunda reverència l'honora el poble constant ...

Com l'assutzena entre espines en aquesta vall esteu i amb ulls de mare mireu ciutats i viles veïnes, i a totes amb complaença doneu gràcia abundant ...

D'aquest al Montsant al peu en ermita també està sant Joan del Codolar, Magdalena i Bartomeu, danunt de tots però es veu que vos esteu dominant ...

De tot aquest veïnat us visita molta gent, i cada any puntualment en el dia acostumat fan amb gran solemnitat una festa allí, cantant ...

En temps d'esterilitat pugem a vós processons de tots aquests encontorns; perquè en tal necessitat sempre han experimentat que el vostre empar és constant ...

Puix de la terra enlairada esteu al cel triomfant sigueu de tots advocada, Verge santa de Montsant.

Lletra i melodia populars.

RECORREDA

De la serra on sou po - sa - da mostreu vostre po - der gran! Sigueu de tots ad - vo - ca - da,

GOIGS

Verge sac - ta de Montsant. Vostre i - mat - ge ool - lo - ca - da sus - tra la munt - ya, entre les al - tures d'Es - pa - nya és amb raó a - no - na - da; de lluny ter - ra és avis - ta - da i, del mar, pel na - ve - gant.

TORNADA

Vj. Pregueu per nosaltres; Santa Mare de Déu.

Rj. Perquè ens fem dignes de les promesses de Jesucrist.

PREGUEM

Oh Déu, vos heu coronat la nostra Muntanya amb una ermita de la benaurada Verge Maria, i l'heu ennoblidada amb la vida santa de monjos i ermitans. Concediu-nos, pels mèrits de la vostra Mare i de tants d'intercessors que us sapiguem donar culle en esperit i veritat. Per Crist Senyor nostre.

Rj. Amén.

Goigs a SANT

venerat a
Santa Maria
Parròquia

llaor de JORDI

l'ermita de
de Montsant
d'Albarca

Si vetlleu Santa Maria,
d'ermitans el més galant:
**Feu-nos sempre companyia
des dels cingles de Montsant!**

Vós pel Crist, sublim Muntanya,
vau vessar, valent, la sang.
Els turments no us varen plànyer
i us sentiu ara més franc.
Catalunya descobria
aquest gest tan fulgurant...

⊗ Perquè ens fem dignes de les promeses de Crist!

Ja us invoca el gran Oliba
al nou temple de Ripoll.
«Pau i Treva» amb ell arriba,
i per vos brollava el doll
que el nou poble mantindria
afranquant i alliberant...

Catalunya puja ardidada
del Carlit fins al Montgó
i congria el bleix de vida
i fulmina de claror.
En el dol sou la metgja,
li salveu l'esma i el cant...

Si ens arrenquen drets i terra,
no ens prengueren mai la veu:
ressonava a cada serra,
s'enfilava al Pirineu.
Tot el poble s'enriquia
del temps vostre flamejant...

Temps antic, en prometença
tot Albarca us feia llar:
Cap veri no ens fa temença
si tenim el vostre empar.
A l'abril, en romeria,
puja el poble radiant...

Des d'aquesta aspriva altura
defenseu tot el país;
que no enteli la sutzura
l'aire pur i el mar blavís.
Revifeu la rodalia,
conserveu el seu encant...

Si vetlleu Santa Maria,
d'ermitans el més galant:
**Feu-nos sempre companyia
des dels cingles de Montsant!**

⊗ Pregueu per nosaltres, Sant Jordi

P R E G U E M

Oh Déu, que ens doneu alegria amb els mèrits i la intercessió del vostre màrtir sant Jordi; concediu-nos propici, que els qui per medi d'ell demanem els vostres beneficis, els assolim pel do de la vostra gràcia. Per Crist. ⊗ Amén.

Lletra: Joan Raig i Montserrat, Pvre.

Música: Francesc Civil

Xilografies: Antoni Gelabert

final de la missa, de les vespres o de la processó el poble hi posava, com ara, el seu segell, amb un cant clamorós en la seva llengua. Per això el poble frueix de cantar els seus goigs, els sent, els viu. No són un cant impersonal, són ben seus.

Us invito a fer un recorregut gogístic ràpid, per imperatius d'espai, per les terres del Priorat. De bell antuvi vull remarcar que no em limitaré només al Priorat històric, als set pobles que van dependre del Priorat de Scala Dei, sinó a tota la comarca coneguda avui amb aquest nom i que pertany, una part, a l'arquebisbat de Tarragona i, l'altra, al bisbat de Tortosa.

De bell antuvi cal fer constar que els clàssics i bellíssims goigs de la Mare de Déu del Roser, text comú a totes les terres de parla catalana, s'han cantat a tots els pobles de Priorat i encara s'hi canten. Hi havia establerta la seva confraria amb una bella i viva funció religiosa i social. Qui no ha sentit els bellíssims acords d'aquell

*Vostres goigs amb gran plaer
cantarem, Verge Maria,
puix la vostra Senyoria
és la Verge del Roser.*

ressonant per les nostres esglésies especialment en el més d'octubre o de maig?

Hi havia d'altres textos que també eren molt comuns a tot Catalunya com els del Santíssim Sagrament: *Cristians tots de bon grat*, els de Sant Antoni de Pàdua que comencen *Puix de vostres sants favors / dóna Déu clar testimoni...*, els del Nom de Jesús: *Alabem sens mai parar* i l'altre: *Al gran Rei, fill de Maria* i d'altres.

Fa pocs anys, el 2005, a iniciativa de l'aleshores arxiprest i rector de Cornudella, Mn. Amador Canaldas, se n'imprimiren uns per a totes les parròquies de l'Arxiprestat del Priorat per ésser cantats en el temps d'advent: *Preparem amb alegria / els camins del Déu vivent..*

Cal dir també que molts d'aquests goigs i d'altres propis s'han perdut de la memòria col·lectiva perquè mai no s'han imprès. La impressió en un paper volander és una ferma garantia de conservació i de manteniment dels nostres goigs.

A continuació ressegueixo alfabèticament totes les parròquies i pobles del Priorat esmentant els goigs impresos i d'altres que en tinc notícia, tot i que no seria gens estrany que hi hagués alguna mancança.

ALBARCA. L'antiga parròquia d'Albarca, poble agregat ara a Cornudella, de molt antic ha venerat com a patrona la Mare de Déu de Montsant a la seva ermita construïda en terreny cartoixà, a redós

Els goigs són un preciós i ric bagatge cultural que sortosament encara perviu i es prodiga en múltiples edicions. En els nostres temps continuen cantant-se goigs antiquíssims, però també se'n canten de nous, escrits per a advocacions noves, o que no en tenien, i també per suplir uns textos que eren molt pobres literàriament o històricament parlant. Avui hi ha entitats ben vives que vetllen per la pervivència i la dignitat dels Goigs. Entre d'altres, n'esmento dues: la més antiga, els Amics dels Goigs, de Barcelona, i una altra, ben propera a nosaltres i amb molta d'activitat, els Gogistes Tarragonins.

Em plau de remarcar que els fulls de goigs, en èpoques de decadència lingüística o de repressions polítiques de la nostra llengua, han estat un dels poquíssims vehicles del català escrit. Tot i que cal afegir que algunes vegades, en aquells temps esmentats, els poemes eren ben pobres en tots sentits i, de vegades, ridículs, i també que als grans pobles i a les capitals alguns textos foren traduïts a d'altres llengües foranes, com el castellà i el francès.

El cant dels goigs sempre han estat un vehicle viu i estimat de religiositat popular. És una composició pròpia d'un poble, d'una comunitat. Durant els llargs segles de celebracions litúrgiques en llatí, al

d'un antiqüíssim monestir, avui municipi de la Morera de Montsant. De l'únic text que coneixem i que encara s'hi canta ens n'ha pervingut una edició de l'any 1764. Les altres són de finals del s. XIX i, sobretot, de la segona meitat del s. XX - 1954, 1969, 1979...- i, finalment, amb el text restaurat el 1991: *De la serra on sou posada / mostreu vostre poder gran....* Es canten amb una melodia antiga aplicada a altres goigs.

A la mateixa ermita hi és venerat per vot de poble el màrtir sant Jordi. No se'n coneixien goigs, i jo mateix en vaig escriure uns: *Si vetlleu Santa Maria / d'ermitans el més galant. / Feu-nos sempre companyia / des dels cingles de Montsant.* La melodia és del mestre Francesc Civil. Des de l'estrena, el 1978, se n'han fet tres edicions.

El titular de la parròquia d'Albarca és sant Vicent, màrtir. S'havien perdut els seus goigs però un veí del poble, Ramon Argany, en recordava algunes estrofes i vaig poder localitzar tot el text que vam imprimir l'any 1998. La retronxa fa: *Vicent benaventurat / deslliurau-nos de dolor.*

BELLMUNT DEL PRIORAT: L'any 1885 s'imprimien els goigs dels Sants Innocents que encara es canten i que amb el text degudament arranjat eren publicats en una bella edició l'any 1990. En el mateix 1885 es publicaven també els de santa Llúcia amb un text comú a d'altres pobles: *Puix sou de Jesús amada*

GOIGS A LLOANÇA DE SANTA LLÚCIA

VERGE I MÀRTIR

PATRONA DE BELLMUNT DEL PRIORAT

Regaleu mirada pia,
vesseu llum de caritat:
*Santa Llúcia, alegria
de Bellmunt del Priorat.*

Siracusa, la primera,
quan naixen se sent florir:
Quin rampell de primavera,
quina llum daura el destí!
La Mar Nostra s'aclaría
d'un blau-verd immaculat...

La claror es lleva a l'aurora,
la bondat, a sol i vent.
De petita ja us honora
ferma amor per l'indigent;
espurneig que presagia
una intensa claredat...

Si el dolor torba la mare,
llum d'Àgata us atreu
a Catània, i ben clara,
sentiu prop la seva veu.
Com acull la romeria,
porta oberta, la ciutat...

Gloriosa s'esbadella
a la llum que encén la fe.
Sols li cal donar-se ella
per ser llum en el seu ple.
Dins un món de tirania
sou llevat de llibertat...

Ram de Llum, Crist us encisa,
i heu optat només per ell,
la paraula és ben precisa

V/ *Pregueu per nosaltres, santa Llúcia.*

R/ *Perquè siguem dignes de les promeses del Crist.*

PREGUEM

Senyor, que la intercessió gloriosa de santa Llúcia, verge i màrtir, ens ajudi a celebrar ara el seu martiri i a fruitar per sempre de la seva glòria. Per Crist Senyor Nostre. *Amén.*

Lléctra: Mn. Joan Roig i Montserrat Música: Mn. Joan Grifoll i Goussé
Dibuix: Cú Virginí i Ribera

i el martiri n'és segell.
Un torrent de coratgia
fa emmudir la crueltat...

Per la llum que l'acarona,
pels colors tan vius que té,
va triar-vos per patrona
i mestressa aquest terrer.
Clavell roig i satalia
per vos s'obren bat a bat...

La mirada vostra cura
de tornar la il·lusió:
esgaurdeu-nos en fretura
i guarir-nos de tristor.
Rebi llum la pagesia,
torni ser el poble abrivat...

Revifeu ceps i esperança,
dansi el most a prop de vos,
i el jovent, ansa per ansa,
dugui a tots vi generós.
No oblideu la mineria,
tantes vides que ha gastat!...

Fou que l'ull vesquí bonesa
i que el cor salvi la fe,
que el qui tingui la mà estesa
rebi pa i viure seré.
Rebeu vos per cortesia
tot el poble en heretat...

Si la vieta s'enfosquia,
no ens detxeu en soledat:
*Santa Llúcia, alegria
de Bellmunt del Priorat!*

/ i sa regalada Esposa... I el 1990 se'n publicaven uns de propis que vaig escriure jo mateix i Mn. Joan Grifoll hi aplicava una melodia preciosa:

*Regaleu mirada pia,
vesseu llum de caritat:
Santa Llúcia, alegria
de Bellmunt del Priorat.*

És molt probable que se n'haguessin cantats a santa Bàrbara, la patrona dels minaires, no en tinc constància, però el rector Mn. Jordi Vila me'n va demanar uns que va musicar Joan M. Aragonès i Rebollar, i es van publicar i estrenar l'any 2007: *Vau florir al cor de la mina / i Bellmunt us ha exalçat: / Santa Bàrbara, englantina / que perfuma el Priorat.*

LA BISBAL DE FALSET: Els únics goigs que he trobat d'aquest poble són els dedicats a santa Llúcia, venerada de bell nou en una cova del terme, escrits per Carme Perelló i Masip, musicats per Mn. J. Grifoll, i foren publicats l'any 1984. És un text bellíssim i ben encarnat en el lloc i en el patronatge de la Santa:

*Guardeu vós la nostra vila
encisada pel Montsant,
l'oreneta la vigila
quan refila el nostre cant
i, a l'esguard de la gatsa,
us dibuixa un minuet...*

GOIGS EN LLOANÇA DE SANTA BÀRBARA, VERGE I MÀRTIR

**PROTECTORA
DE BELLMUNT**

ARQUEBISBAT

**I ADVOCADA
DEL PRIORAT
DE TARRAGONA**

Vau florir al cor de la mina,
i Bellmunt us ha exalçat:
*Santa Bàrbara, englantina
que perfuma el Priorat!*

Si un amor fervent bressola
i acarona el vostre encant,
la natura us fa d'escola
per capir un tresor més gran.
El cor jove pelegrina
fins que en Déu ha reposat...

De viatge se'n va el pare,
i us reclou en el palau:
L'esplendor divi us amara
i del goig trobeu la clau.
L'alta torre s'hi lumina,
Triple Llum l'ha coronat...

Amb tan ferma complença
feu obrir tres finestres:
Cap més força us podrà vèncer
per entendre altres verals.
Oh! bellíssima pexina
de la Santa Trinitat!...

Bona noia, millor filla,
se us designa un bon partit.
Ai la vida com perilla
per l'Espòs que heu elegit!
I us empara la bosquina,
i la Roca us ha amagat...

Flor de naire, en llum es bada,
gloriosa, al cinerol.
Turmentada, apedregada,
Jesucrist li diu el consoli.
Inefable medicina
per a un ram de llibertat...

De bell nou ser cristiana
professeu obertament,
i us admira Juliana
i us segueix cap al turment.
L'esplendor del sol declina
quan us ban decapitat!...

Un mal llamp de mort feria
tan cruel progenitor.
L'esguard vostre en l'agonia
li duna aires de perdó.
Com s'enlaira la cardina
dins un blau immaculat!...

Beneïu la intrepidesa
i el treball de tants miners;
sempre hi hagi bona entesa
i forera de progrés,
mai no ofusqui la rutina
ferm record pels qui han maldat.

Empareu la nostra vida
si ens asseïja un temporal,
afrañiqui-nos d'ensulada,
feu florir el vinyet pairal!
Oh gran màrtir, gemma fina,
que Bellmunt ha retrobat!

En la fosca de la mina
llum d'amor s'hi ha esbatanat:
*Santa Bàrbara, englantina
que perfuma el Priorat!*

V/. *Pregueu per nosaltres, Santa Bàrbara.* R/. *Perquè siguem dignes de les promeses de Jesucrist.*

PREGUEM
Avui, oh Déu, ens alegrem amb la festa anual de Santa Bàrbara. Ajudeu-nos pels mèrits d'aquesta verge i màrtir que ens il·lumina amb l'exemple de la seva castedat i de la seva fortaleza. Per Crist Senyor nostre.
R/. *Amén*

Text: Joan Roig i Montserrat Melodia: Joan M. Aragonès i Rebollar Il·lustracions: Oriol M. Diví, osb

GOIGS ILLUSTRACIONS

GOIGS A LA MARE DE DEU DE LA FOIA

QUE ES VENERA A
TERME DE CABASSERS
La seva festa:

LA SEVA ERMITA DEL
BISBAT DE TORTOSA
el 8 de setembre

Verge pura i immaculada,
a Vós venim reclaman.
De La Foia intitulada,
fundada al peu d'El Montsant.

Els pobles d'aquesta terra
i tots vostres naturals,
vist que per ells es desterra
el turment de tots els mals,
preguen a Vós Reina pia
el seu remei suplicant.

Verge pura...

De la terra en les entranyes
us tingué el Cel destinada
per ser Verge Immaculada
concebuda sens peccat,
doblejàreu la serpant
que temptà al primer Adam.

Verge pura...

Visitant la vostra ermita
amb molta gran devoció,
de qualsevol malaltia
alcansen la curació
sics i grans si ho demanen
vostres gràcies implorant.

Verge pura...

Jà és vista l'experiència,
Mare de Déu singular,
feu cessar la pestilència,
Verge per Vós reclamen
de vostra mà sacrosanta
nostra salut alcasant.

Verge pura...

Són tantes les meravelles
que useu amb els pecadors
que és més fàcil les estrelles
comptar, que els vostres favors,
i puix sempre esteu Senyora
amb gràcia patrocinant.

Verge pura...

Joiós lloc de Cabassers,
del gran bé que Déu r'envia
és l'aigua d'aquella font
que neix als peus de Maria,
la que corre per la vila
el contorn fertilitzant.

Verge pura...

Paix miracles cada dia
de Déu esteu alcasant.
Ajudeu-nos Reina pia,
fundada al peu d'El Montsant.

Notació de la imatge primitiva, per Enric Prats Anguà

ESTROFA I. ESTROFA II.

Melòdia recollida per Enric Prats Vidal

Y Preguen per nosaltres, Santa Maria Mare de Déu. R. Per a que siguem dignes de les promeses de Jesucrist.

P R E G U E M

Us supliquem, Senyor Déu, que concediu als vostres servenets de poder fruir sempre d'una bona salut espiritual i corporal; i per la intercessió de la benaurada sempre Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les tribulacions de la vida present i feu-nos guair de la joia eterna. Per nostre Senyor Jesucrist. R. Amén.

1.º Eric... 1885, 2.º Fran... 1921, 3.º 1941, 4.º 1941, 5.º 1941, 6.º 1941, 7.º 1941, 8.º 1941, 9.º 1941, 10.º 1941, 11.º 1941, 12.º 1941, 13.º 1941, 14.º 1941, 15.º 1941, 16.º 1941, 17.º 1941, 18.º 1941, 19.º 1941, 20.º 1941, 21.º 1941, 22.º 1941, 23.º 1941, 24.º 1941, 25.º 1941, 26.º 1941, 27.º 1941, 28.º 1941, 29.º 1941, 30.º 1941, 31.º 1941, 32.º 1941, 33.º 1941, 34.º 1941, 35.º 1941, 36.º 1941, 37.º 1941, 38.º 1941, 39.º 1941, 40.º 1941, 41.º 1941, 42.º 1941, 43.º 1941, 44.º 1941, 45.º 1941, 46.º 1941, 47.º 1941, 48.º 1941, 49.º 1941, 50.º 1941, 51.º 1941, 52.º 1941, 53.º 1941, 54.º 1941, 55.º 1941, 56.º 1941, 57.º 1941, 58.º 1941, 59.º 1941, 60.º 1941, 61.º 1941, 62.º 1941, 63.º 1941, 64.º 1941, 65.º 1941, 66.º 1941, 67.º 1941, 68.º 1941, 69.º 1941, 70.º 1941, 71.º 1941, 72.º 1941, 73.º 1941, 74.º 1941, 75.º 1941, 76.º 1941, 77.º 1941, 78.º 1941, 79.º 1941, 80.º 1941, 81.º 1941, 82.º 1941, 83.º 1941, 84.º 1941, 85.º 1941, 86.º 1941, 87.º 1941, 88.º 1941, 89.º 1941, 90.º 1941, 91.º 1941, 92.º 1941, 93.º 1941, 94.º 1941, 95.º 1941, 96.º 1941, 97.º 1941, 98.º 1941, 99.º 1941, 100.º 1941, 101.º 1941, 102.º 1941, 103.º 1941, 104.º 1941, 105.º 1941, 106.º 1941, 107.º 1941, 108.º 1941, 109.º 1941, 110.º 1941, 111.º 1941, 112.º 1941, 113.º 1941, 114.º 1941, 115.º 1941, 116.º 1941, 117.º 1941, 118.º 1941, 119.º 1941, 120.º 1941, 121.º 1941, 122.º 1941, 123.º 1941, 124.º 1941, 125.º 1941, 126.º 1941, 127.º 1941, 128.º 1941, 129.º 1941, 130.º 1941, 131.º 1941, 132.º 1941, 133.º 1941, 134.º 1941, 135.º 1941, 136.º 1941, 137.º 1941, 138.º 1941, 139.º 1941, 140.º 1941, 141.º 1941, 142.º 1941, 143.º 1941, 144.º 1941, 145.º 1941, 146.º 1941, 147.º 1941, 148.º 1941, 149.º 1941, 150.º 1941, 151.º 1941, 152.º 1941, 153.º 1941, 154.º 1941, 155.º 1941, 156.º 1941, 157.º 1941, 158.º 1941, 159.º 1941, 160.º 1941, 161.º 1941, 162.º 1941, 163.º 1941, 164.º 1941, 165.º 1941, 166.º 1941, 167.º 1941, 168.º 1941, 169.º 1941, 170.º 1941, 171.º 1941, 172.º 1941, 173.º 1941, 174.º 1941, 175.º 1941, 176.º 1941, 177.º 1941, 178.º 1941, 179.º 1941, 180.º 1941, 181.º 1941, 182.º 1941, 183.º 1941, 184.º 1941, 185.º 1941, 186.º 1941, 187.º 1941, 188.º 1941, 189.º 1941, 190.º 1941, 191.º 1941, 192.º 1941, 193.º 1941, 194.º 1941, 195.º 1941, 196.º 1941, 197.º 1941, 198.º 1941, 199.º 1941, 200.º 1941, 201.º 1941, 202.º 1941, 203.º 1941, 204.º 1941, 205.º 1941, 206.º 1941, 207.º 1941, 208.º 1941, 209.º 1941, 210.º 1941, 211.º 1941, 212.º 1941, 213.º 1941, 214.º 1941, 215.º 1941, 216.º 1941, 217.º 1941, 218.º 1941, 219.º 1941, 220.º 1941, 221.º 1941, 222.º 1941, 223.º 1941, 224.º 1941, 225.º 1941, 226.º 1941, 227.º 1941, 228.º 1941, 229.º 1941, 230.º 1941, 231.º 1941, 232.º 1941, 233.º 1941, 234.º 1941, 235.º 1941, 236.º 1941, 237.º 1941, 238.º 1941, 239.º 1941, 240.º 1941, 241.º 1941, 242.º 1941, 243.º 1941, 244.º 1941, 245.º 1941, 246.º 1941, 247.º 1941, 248.º 1941, 249.º 1941, 250.º 1941, 251.º 1941, 252.º 1941, 253.º 1941, 254.º 1941, 255.º 1941, 256.º 1941, 257.º 1941, 258.º 1941, 259.º 1941, 260.º 1941, 261.º 1941, 262.º 1941, 263.º 1941, 264.º 1941, 265.º 1941, 266.º 1941, 267.º 1941, 268.º 1941, 269.º 1941, 270.º 1941, 271.º 1941, 272.º 1941, 273.º 1941, 274.º 1941, 275.º 1941, 276.º 1941, 277.º 1941, 278.º 1941, 279.º 1941, 280.º 1941, 281.º 1941, 282.º 1941, 283.º 1941, 284.º 1941, 285.º 1941, 286.º 1941, 287.º 1941, 288.º 1941, 289.º 1941, 290.º 1941, 291.º 1941, 292.º 1941, 293.º 1941, 294.º 1941, 295.º 1941, 296.º 1941, 297.º 1941, 298.º 1941, 299.º 1941, 300.º 1941, 301.º 1941, 302.º 1941, 303.º 1941, 304.º 1941, 305.º 1941, 306.º 1941, 307.º 1941, 308.º 1941, 309.º 1941, 310.º 1941, 311.º 1941, 312.º 1941, 313.º 1941, 314.º 1941, 315.º 1941, 316.º 1941, 317.º 1941, 318.º 1941, 319.º 1941, 320.º 1941, 321.º 1941, 322.º 1941, 323.º 1941, 324.º 1941, 325.º 1941, 326.º 1941, 327.º 1941, 328.º 1941, 329.º 1941, 330.º 1941, 331.º 1941, 332.º 1941, 333.º 1941, 334.º 1941, 335.º 1941, 336.º 1941, 337.º 1941, 338.º 1941, 339.º 1941, 340.º 1941, 341.º 1941, 342.º 1941, 343.º 1941, 344.º 1941, 345.º 1941, 346.º 1941, 347.º 1941, 348.º 1941, 349.º 1941, 350.º 1941, 351.º 1941, 352.º 1941, 353.º 1941, 354.º 1941, 355.º 1941, 356.º 1941, 357.º 1941, 358.º 1941, 359.º 1941, 360.º 1941, 361.º 1941, 362.º 1941, 363.º 1941, 364.º 1941, 365.º 1941, 366.º 1941, 367.º 1941, 368.º 1941, 369.º 1941, 370.º 1941, 371.º 1941, 372.º 1941, 373.º 1941, 374.º 1941, 375.º 1941, 376.º 1941, 377.º 1941, 378.º 1941, 379.º 1941, 380.º 1941, 381.º 1941, 382.º 1941, 383.º 1941, 384.º 1941, 385.º 1941, 386.º 1941, 387.º 1941, 388.º 1941, 389.º 1941, 390.º 1941, 391.º 1941, 392.º 1941, 393.º 1941, 394.º 1941, 395.º 1941, 396.º 1941, 397.º 1941, 398.º 1941, 399.º 1941, 400.º 1941, 401.º 1941, 402.º 1941, 403.º 1941, 404.º 1941, 405.º 1941, 406.º 1941, 407.º 1941, 408.º 1941, 409.º 1941, 410.º 1941, 411.º 1941, 412.º 1941, 413.º 1941, 414.º 1941, 415.º 1941, 416.º 1941, 417.º 1941, 418.º 1941, 419.º 1941, 420.º 1941, 421.º 1941, 422.º 1941, 423.º 1941, 424.º 1941, 425.º 1941, 426.º 1941, 427.º 1941, 428.º 1941, 429.º 1941, 430.º 1941, 431.º 1941, 432.º 1941, 433.º 1941, 434.º 1941, 435.º 1941, 436.º 1941, 437.º 1941, 438.º 1941, 439.º 1941, 440.º 1941, 441.º 1941, 442.º 1941, 443.º 1941, 444.º 1941, 445.º 1941, 446.º 1941, 447.º 1941, 448.º 1941, 449.º 1941, 450.º 1941, 451.º 1941, 452.º 1941, 453.º 1941, 454.º 1941, 455.º 1941, 456.º 1941, 457.º 1941, 458.º 1941, 459.º 1941, 460.º 1941, 461.º 1941, 462.º 1941, 463.º 1941, 464.º 1941, 465.º 1941, 466.º 1941, 467.º 1941, 468.º 1941, 469.º 1941, 470.º 1941, 471.º 1941, 472.º 1941, 473.º 1941, 474.º 1941, 475.º 1941, 476.º 1941, 477.º 1941, 478.º 1941, 479.º 1941, 480.º 1941, 481.º 1941, 482.º 1941, 483.º 1941, 484.º 1941, 485.º 1941, 486.º 1941, 487.º 1941, 488.º 1941, 489.º 1941, 490.º 1941, 491.º 1941, 492.º 1941, 493.º 1941, 494.º 1941, 495.º 1941, 496.º 1941, 497.º 1941, 498.º 1941, 499.º 1941, 500.º 1941, 501.º 1941, 502.º 1941, 503.º 1941, 504.º 1941, 505.º 1941, 506.º 1941, 507.º 1941, 508.º 1941, 509.º 1941, 510.º 1941, 511.º 1941, 512.º 1941, 513.º 1941, 514.º 1941, 515.º 1941, 516.º 1941, 517.º 1941, 518.º 1941, 519.º 1941, 520.º 1941, 521.º 1941, 522.º 1941, 523.º 1941, 524.º 1941, 525.º 1941, 526.º 1941, 527.º 1941, 528.º 1941, 529.º 1941, 530.º 1941, 531.º 1941, 532.º 1941, 533.º 1941, 534.º 1941, 535.º 1941, 536.º 1941, 537.º 1941, 538.º 1941, 539.º 1941, 540.º 1941, 541.º 1941, 542.º 1941, 543.º 1941, 544.º 1941, 545.º 1941, 546.º 1941, 547.º 1941, 548.º 1941, 549.º 1941, 550.º 1941, 551.º 1941, 552.º 1941, 553.º 1941, 554.º 1941, 555.º 1941, 556.º 1941, 557.º 1941, 558.º 1941, 559.º 1941, 560.º 1941, 561.º 1941, 562.º 1941, 563.º 1941, 564.º 1941, 565.º 1941, 566.º 1941, 567.º 1941, 568.º 1941, 569.º 1941, 570.º 1941, 571.º 1941, 572.º 1941, 573.º 1941, 574.º 1941, 575.º 1941, 576.º 1941, 577.º 1941, 578.º 1941, 579.º 1941, 580.º 1941, 581.º 1941, 582.º 1941, 583.º 1941, 584.º 1941, 585.º 1941, 586.º 1941, 587.º 1941, 588.º 1941, 589.º 1941, 590.º 1941, 591.º 1941, 592.º 1941, 593.º 1941, 594.º 1941, 595.º 1941, 596.º 1941, 597.º 1941, 598.º 1941, 599.º 1941, 600.º 1941, 601.º 1941, 602.º 1941, 603.º 1941, 604.º 1941, 605.º 1941, 606.º 1941, 607.º 1941, 608.º 1941, 609.º 1941, 610.º 1941, 611.º 1941, 612.º 1941, 613.º 1941, 614.º 1941, 615.º 1941, 616.º 1941, 617.º 1941, 618.º 1941, 619.º 1941, 620.º 1941, 621.º 1941, 622.º 1941, 623.º 1941, 624.º 1941, 625.º 1941, 626.º 1941, 627.º 1941, 628.º 1941, 629.º 1941, 630.º 1941, 631.º 1941, 632.º 1941, 633.º 1941, 634.º 1941, 635.º 1941, 636.º 1941, 637.º 1941, 638.º 1941, 639.º 1941, 640.º 1941, 641.º 1941, 642.º 1941, 643.º 1941, 644.º 1941, 645.º 1941, 646.º 1941, 647.º 1941, 648.º 1941, 649.º 1941, 650.º 1941, 651.º 1941, 652.º 1941, 653.º 1941, 654.º 1941, 655.º 1941, 656.º 1941, 657.º 1941, 658.º 1941, 659.º 1941, 660.º 1941, 661.º 1941, 662.º 1941, 663.º 1941, 664.º 1941, 665.º 1941, 666.º 1941, 667.º 1941, 668.º 1941, 669.º 1941, 670.º 1941, 671.º 1941, 672.º 1941, 673.º 1941, 674.º 1941, 675.º 1941, 676.º 1941, 677.º 1941, 678.º 1941, 679.º 1941, 680.º 1941, 681.º 1941, 682.º 1941, 683.º 1941, 684.º 1941, 685.º 1941, 686.º 1941, 687.º 1941, 688.º 1941, 689.º 1941, 690.º 1941, 691.º 1941, 692.º 1941, 693.º 1941, 694.º 1941, 695.º 1941, 696.º 1941, 697.º 1941, 698.º 1941, 699.º 1941, 700.º 1941, 701.º 1941, 702.º 1941, 703.º 1941, 704.º 1941, 705.º 1941, 706.º 1941, 707.º 1941, 708.º 1941, 709.º 1941, 710.º 1941, 711.º 1941, 712.º 1941, 713.º 1941, 714.º 1941, 715.º 1941, 716.º 1941, 717.º 1941, 718.º 1941, 719.º 1941, 720.º 1941, 721.º 1941, 722.º 1941, 723.º 1941, 724.º 1941, 725.º 1941, 726.º 1941, 727.º 1941, 728.º 1941, 729.º 1941, 730.º 1941, 731.º 1941, 732.º 1941, 733.º 1941, 734.º 1941, 735.º 1941, 736.º 1941, 737.º 1941, 738.º 1941, 739.º 1941, 740.º 1941, 741.º 1941, 742.º 1941, 743.º 1941, 744.º 1941, 745.º 1941, 746.º 1941, 747.º 1941, 748.º 1941, 749.º 1941, 750.º 1941, 751.º 1941, 752.º 1941, 753.º 1941, 754.º 1941, 755.º 1941, 756.º 1941, 757.º 1941, 758.º 1941, 759.º 1941, 760.º 1941, 761.º 1941, 762.º 1941, 763.º 1941, 764.º 1941, 765.º 1941, 766.º 1941, 767.º 1941, 768.º 1941, 769.º 1941, 770.º 1941, 771.º 1941, 772.º 1941, 773.º 1941, 774.º 1941, 775.º 1941, 776.º 1941, 777.º 1941, 778.º 1941, 779.º 1941, 780.º 1941, 781.º 1941, 782.º 1941, 783.º 1941, 784.º 1941, 785.º 1941, 786.º 1941, 787.º 1941, 788.º 1941, 789.º 1941, 790.º 1941, 791.º 1941, 792.º 1941, 793.º 1941, 794.º 1941, 795.º 1941, 796.º 1941, 797.º 1941, 798.º 1941, 799.º 1941, 800.º 1941, 801.º 1941, 802.º 1941, 803.º 1941, 804.º 1941, 805.º 1941, 806.º 1941, 807.º 1941, 808.º 1941, 809.º 1941, 810.º 1941, 811.º 1941, 812.º 1941, 813.º 1941, 814.º 1941, 815.º 1941, 816.º 1941, 817.º 1941, 818.º 1941, 819.º 1941, 820.º 1941, 821.º 1941, 822.º 1941, 823.º 1941, 824.º 1941, 825.º 1941, 826.º 1941, 827.º 1941, 828.º 1941, 829.º 1941, 830.º 1941, 831.º 1941, 832.º 1941, 833.º 1941, 834.º 1941, 835.º 1941, 836.º 1941, 837.º 1941, 838.º 1941, 839.º 1941, 840.º 1941, 841.º 1941, 842.º 1941, 843.º 1941, 844.º 1941, 845.º 1941, 846.º 1941, 847.º 1941, 848.º 1941, 849.º 1941, 850.º 1941, 851.º 1941, 852.º 1941, 853.º 1941, 854.º 1941, 855.º 1941, 856.º 1941, 857.º 1941, 858.º 1941, 859.º 1941, 860.º 1941, 861.º 1941, 862.º 1941, 863.º 1941, 864.º 1941, 865.º 1941, 866.º 1941, 867.º 1941, 868.º 1941, 869.º 1941, 870.º 1941, 871.º 1941, 872.º 1941, 873.º 1941, 874.º 1941, 875.º 1941, 876.º 1941, 877.º 1941, 878.º 1941, 879.º 1941, 880.º 1941, 881.º 1941, 882.º 1941, 883.º 1941, 884.º 1941, 885.º 1941, 886.º 1941, 887.º 1941, 888.º 1941, 889.º 1941, 890.º 1941, 891.º 1941, 892.º 1941, 893.º 1941, 894.º 1941, 895.º 1941, 896.º 1941, 897.º 1941,

